

Opasraportti

HuTK - Yleinen teologia 2007-2009 (2007 - 2009)

YLEINEN TEOLOGIA

Vastuuyksikkö

Yleinen teologia on humanistisen tiedekunnan piiriin kuuluva oppiaine, mutta käytännön asioista vastaa avoimen yliopisto-opetuksen toimisto. Puh. 553 7313, 553 7314, 553 7320; kotisivu: <http://www.kotu oulu.fi/avoim/>

Opiskelu-oikeus

Opiskelu-oikeutta haetaan avoimelta yliopistolta. Opinto-oikeus on maksullinen.

Oppiaineen luonteesta

Yleinen teologia ei ole itsenäinen teologinen aine, vaan kooste teologisista oppiaineista. Siihen sisältyvät perustiedot eksegetiikasta, kirkkohistoriasta, systemaattisesta teologiasta, käytännöllisestä teologiasta ja uskontotieteestä.

Humanistinen tiedekunta käyttää yleisen teologian opetuksessa Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan opetussuunnitelmaa. Yleisen teologian perus- ja aineopintojen (yht. 60 op) kokonaisuus tuottaa opiskelijoille, joilla on aineenopettajan pätevyys, kelpoisuuden opettaa uskontoa peruskoulussa ja toisena opetettavana aineena lukiossa (opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukaan).

OPETUSSUUNNITELMA

Perusopinnot 25 op

Oppimistavoitteet

Yleisen teologian perusopintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija Raamatun synnyn ja sen olennaisen sisällön problematiikkaan, kristillisen kirkon vaiheisiin sekä kristillisen uskon ja etiikan peruskysymyksiin. Opinnoissa tarkastellaan myös maailman muita uskontoja - erityisesti korkeauskontoja ja nykyajan uusia uskontoja - niiden omista lähtökohdista käsin. Tavoitteena on lisäksi kristillisen seurakunnan toiminnan ja jumalanpalveluksen tunteminen sekä kirkon kasvatustoimintaan ja koulun uskontokasvatukseen perehtyminen.

Opintojen rakenne

Yleisen teologian perusopintojen opintokokonaisuus perusopinnot 1.8.2005 jälkeen aloittaville opiskelijoille: Yleisen teologian perusopintojen opintokokonaisuus (25 op) koostuu opintojaksoista 708100P–708105P. Opiskelija suorittaa jokaisesta viidestä oppiaineesta viiden opintopisteen jakson, johon sisältyvät luennot sekä luentoihin liittyvä kirjallisuus. Kukin opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5. Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy opintojaksojen painotetun keskiarvon mukaan. Kokonaisuuden arvosanaksi annetaan erinomainen (5), kiitettävä (4), hyvä (3), tyydyttävä (2) tai välttävä (1).

708100P Eksegetiikan perusteet 5op/3 ov

708101P Kirkkohistorian perusteet 5op/3ov

708102P Systemaattisen teologian perusteet 5op/3ov

708103P Käytännöllisen teologian perusteet 5op/3ov

708104P Uskontotieteen perusteet 5op/3ov

Aineopinnot 35op

Oppimistavoitteet

Yleisen teologian aineopinnot 35 op koostuu perinteisistä teologisista oppiaineista. Yleisen teologian aineopinnot yhdessä perusopintojen kanssa (yht. 60 op) tuottaa opiskelijoille, joilla on aineenopettajan pätevyys, kelpoisuuden

opettaa uskontoa peruskoulussa ja toisena opetettavana aineena lukiossa (opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 10§:n sekä tämän asetuksen muuttamisesta annetun asetuksen (865/2005) 10§:n mukaan).

Opintojen rakenne

Opinnot koostuvat viidestä 5 op:n laajuisesta aineopintojaksosta (708105P—708109P). Näiden lisäksi opintoihin kuuluu osallistuminen yleisen teologian seminaariin sekä seminaarityön laatiminen jonkin teologisen oppiaineen alalta. Seminaarin (708110P) laajuus on yhteensä kymmenen (10) opintopistettä. Kukin opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5. Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy opintojaksojen painotetun keskiarvon mukaan. Kokonaisuuden arvosanaksi annetaan erinomainen (5), kiitettävä (4), hyvä (3), tyydyttävä (2) tai välttävä (1).

708105A Eksegetiikka 5op/3ov

708106A Kirkkohistoria 5op/3ov

708107A Systemaattinen teologia 5op/3ov

708108A Käytännöllinen teologia 5op/3ov

708109A Uskontotiede 5op/3ov

708110A Yleisen teologian seminaari 10op/5ov

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

708100P: Eksegetiikan perusteet, 5 op

708105A: Eksegetiikka, 5 op

708106A: Kirkkohistoria, 5 op

708101P: Kirkkohistorian perusteet, 5 op

708108A: Käytännöllinen teologia, 5 op

708103P: Käytännöllisen teologian perusteet, 5 op

708107A: Systemaattinen teologia, 5 op

708102P: Systemaattisen teologian perusteet, 5 op

708109A: Uskontotiede, 5 op

708104P: Uskontotieteen perusteet, 5 op

708110A: Yleisen teologian seminaari, 10 op

Opintojaksojen kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

708100P: Eksegetiikan perusteet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708100P Eksegetiikan perusteet (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Luennot (24 t) Luentoihin valmistaudutaan lukemalla eksegetiikkaa koskeva artikkeli teoksesta P. Luomanen (toim.), Teologia. Johdatus tutkimukseen, s. 12-63.

Oppimateriaali:

K. Kuula - M. Nissinen - W. Riekkinen, Johdatus Raamattuun.
R.Sollamo (toim.), Paimentolaisten uskonnosta kirkkolaitokseksi.
Nasaretilaisen historia. R. Uro - O. Lehtipuu (toim.).

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot ja kirjallisuus tentitään.

708105A: Eksegetiikka, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708105A Eksegetiikka (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Kirjatentti.

Oppimateriaali:

R. Smend, Vanhan testamentin synty.

T.Veijola, Dekalogi.

L. Aejmelaeus, Kristinuskon synty.

M. Myllykoski - A. Järvinen (toim.), Varhaiskristilliset evankeliumit.

Mikäli opiskelija on tenttinyt perusopinnoissa R. Smendin Vanhan testamentin synty, hän tenttii sen tilalla T. Veijolan Vanhan Testamentin tutkimus ja teologia. Mikäli hän on tenttinyt Varhaiskristilliset evankeliumit teoksen (toim. M. Myllykoski & A. Järvinen), hän tenttii sen tilalla K. Kuulan Paavali: kristinuskon ensimmäinen teologi.

Oppimateriaali:*Kirjallisuus:*

Aejmelaeus, Lars (2000) Kristinuskon synty.

Smend, Rudolf (1989) Vanhan testamentin synty.

Veijola, Timo (1988) Dekalogi: raamatullisen etiikan perusteita.

M. Myllykoski - A. Järvinen(toim.) (1997) Varhaiskristilliset evankeliumit

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuus tentitään.

708106A: Kirkkohistoria, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708106A Kirkkohistoria (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Kirjatentti.

Oppimateriaali:

K. Arffman, Kristinuskon historia.

S. Heininen, Ihmistä suurempi.

Mäkinen (toim.), Lasaruksesta leipäjonoihin.

Heikkilä (toim.), Uskonto ja nykyaika.

Mikäli opiskelija on tenttinyt perusopinnoissa Uskonto ja nykyaika -teoksen (toim.Heikkilä), hän tenttii sen tilalla teoksen Kirkkojen Eurooppa. Puheenvuoroja uskosta, arvoista ja muutoksesta (toim. Auvinen).

Oppimateriaali:

Kirjallisuus:

Arffman, Kaarlo (2004) Kristinuskon historia.

Mäkinen, Virpi(toim.) (2002) Lasaruksesta leipäjonoihin köyhyys kirkon kysymyksenä.

Heininen, Simo (2004) Ihmistä suurempi:paaviuden historia.

Heikkilä, Markku (toim.) (1999) Uskonto ja nykyaika: yksilö ja eurooppalaisen yhteiskunnan murros.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuus tentitään.

708101P: Kirkkohistorian perusteet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708101P Kirkkohistorian perusteet (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Luennot (24 t). Luentoihin valmistaudutaan lukemalla kirkkohistorian artikkeli teoksesta P. Luomanen (toim.), Teologia. Johdatus tutkimukseen, s. 65-89.

Oppimateriaali:

S. Heininen & M. Heikkilä, Suomen kirkkohistoria.

Ahola & Antikainen & Salmesvuori (toim.), Eevan tie alttarille. Nainen kirkon historiassa.

K. Arffman, Mitä oli luterilaisuus?Johdatus kadonneeseen eurooppalaiseen kristinuskon tulkintaan.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot ja kirjallisuus tentitään.

708108A: Käytännöllinen teologia, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708108A Käytännöllinen teologia (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Kirjatentti

Kaikki tenttivät:

Kirkko muutosten keskellä. Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2000—2003.

Lisäksi opiskelija valitsee joko **A:n** tai **B:n**.

A. Käytännöllisen teologian ja kirkkososiologian painopistealue.

H. Kotila, Liturgian lähteillä (3. p.).

P. Lempiäinen, Pyhät toimitukset, s. 11-249, 335-360(4.p.).

M. Merras, Ortodoksinen elämäntapa.

Mikäli opiskelija on tenttinyt peruspainoissa H. Kotilan Liturgian lähteillä, hän tenttii sen tilalla Pentti Lempiäisen Pyhät ajat (5. painos).

B. Uskonnonpedagogiikan painopistealue.

K. Niemelä, Hyvä rippikoulu.

M. Tamm, Lasten ja nuorten uskonnollinen maailma.

I. Vuorinen, Tuhhat tapaa opettaa: menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmänohjaajille.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus:

Sisältyy osioon A. Käytännöllisen teologian ja kirkkososiologian painopistealue.

Kotila, Heikki (2004) Liturgian lähteillä johdatus jumalanpalveluksen historiaan ja teologiaan.

Lempiäinen, Pentti (2004) Pyhät toimitukset Elektroninen aineisto, s. 11-249, 335-360.

Kääriäinen, Hytönen, Niemelä & Salonen(toim.) (2004) Kirkko muutosten keskellä. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2000-2003

Merras, Merja (1992) Ortodoksinen elämäntapa.

Sisältyy osioon B. Uskonnonpedagogiikan painopistealue.

Niemelä, Kati (2002) Hyvä rippikoulu rippikoulun laatu ja vaikuttavuus.

Tamm, Maare (2002) Lasten ja nuorten uskonnollinen maailma, Myös vanhempi painos käy.

Vuorinen, Ilpo (1993) Tuhattapaa opettaa: menetelmäopas opettajille, kouluttajille jaryhmänohjaajille.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuus tentitään.

708103P: Käytännöllisen teologian perusteet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708103P Käytännöllisen teologian perusteet (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Luennot (24 t). Luentoihin valmistaudutaan lukemalla käytännöllistä teologiaa koskeva artikkeli teoksesta P.

Luomanen (toim.), Teologia. Johdatus tutkimukseen, s. 149-170.

Oppimateriaali:

H. Kotila, Liturgian lähteillä s. 5-226.

M.Pyysiäinen - J. Seppälä (toim.), Uskonnonopetuksen käsikirja, s. 9-155.

K. Aalto - M. Esko - M.-P. Virtaniemi (toim.), Sielunhoidon käsikirja, s. 14-104, 186-256.

J. P.Puro, Retoriikasta saarnaan.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot ja kirjallisuus tentitään.

708107A: Systemaattinen teologia, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708107A Systemaattinen teologia (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Kirjatentti.

Oppimateriaali:

A.E. McGrath, Kristillisen uskon perusteet: Johdatus teologiaan.

J. Pietarinen & S. Poutanen, Etiikan teorioita.

R. Saarinen, Johdatus ekumeniikkaan.

T. Helenius, T. Koistinen & S. Pihlström (toim.), Uskonnonfilosofia (s. 7- 120, 208-302, 354-371, 391-417).

Mikäli opiskelija on tenttinyt perusopinnoissa A.E. McGrathin, Kristillisen uskon perusteet, hän tenttii sen tilalla teokset P. Annala, Antiikin teologinen perintö, Gassman-Hendrix, Johdatus luterilaiseen tunnustukseen ja M.

Ruokanen, Hermeneutica moderna. Mikäli opiskelija on tenttinyt R. Saarisen, Johdatus ekumeniikkaan, hän tenttii sen tilalla Kirkkotiedon käsikirjan (toim. Pekka Metso - Esko Ryökäs).

Oppimateriaali:

Kirjallisuus:

T. Helenius, T. Koistinen & S. Pihlström (toim.) (2003) Uskonnonfilosofia, s. 7- 120, 208-302, 354-371, 391-417, s. 7- 120, 208-302, 354-371, 391-417.

Pietarinen, Juhani (1998) Etiikan teorioita.

McGrath, Alister E. (1999) Kristillisen uskon perusteet johdatus teologiaan, Myös muut painokset käyvät., Myös muut painokset käyvät..

Saarinen, Risto (1994) Johdatus ekumeniikkaan.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuus tentitään.

708102P: Systemaattisen teologian perusteet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708102P Systemaattisen teologian perusteet (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Luennot (24 t). Luentoihin valmistaudutaan lukemalla systemaattista teologiaa koskeva artikkeli teoksesta P. Luomanen (toim.), Teologia. Johdatus tutkimukseen, s. 91-124.

Oppimateriaali:

J. Piikala, Johdatus dogmatiikkaan.

J. Hallamaa (toim.), Rahan teologia ja Euroopan kirkot (s. 11-138).

G. Gassmann - S. Hendrix, Johdatus luterilaiseen tunnustukseen.

T. Mannermaa, Kaksi rakkautta, Johdatus Lutherin uskonmaailmaan.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot ja kirjallisuus tentitään.

708109A: Uskontotiede, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708109A Uskontotiede (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Kirjatentti.

Oppimateriaali:

Siikala, Suomalainen samanismi (s. 104-271).

Hjelm (toim.), Mitä wicca on?.

Hämeen-Anttila (toim.), Uskontojen risteyksissä. Välimeren alueen uskontojen juurilla.

Lundgren, Suomen juutalaiset.

Seuraavista valitaan joko kohta **a** tai **b**:

a) Nils G. Holm, Religionspsykologins grunder (129 s)

b) Pesonen (toim.), Uskontotieteen ikuisuuskyseksiä (s. 151–179),

Ketola et al., Näköaloja uskontoon, s. 54-127 ja

P. Suojanen, Uskontotieteen portaita, s. 68–108, yht. 140 sivua.

Oppimateriaali:

Ketola, Kimmo et al (1998) Näköaloja uskontoon, s. 54-127 kuuluu vaihtoehtoon **b**).

Holm, Nils G. (2002) Religionspsykologins grunder, kuuluu vaihtoehtoon **a**).

Pesonen Heikki (1998) Uskontotieteen ikuisuuskyseksiä, s. 151-179 kuuluu vaihtoehtoon **b**).

Suojanen, Päivikki (2000) Uskontotieteen portaita historiaa ja tutkimussuuntia, s. 68-108 kuuluu vaihtoehtoon **b**).

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuus tentitään.

708104P: Uskontotieteen perusteet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708104P Uskontotieteen perusteet (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Toteutustavat:

Luennot (24 t). Luentoihin valmistaudutaan lukemalla uskontotiedettä koskeva artikkeli teoksesta P. Luomanen (toim.), Teologia. Johdatus tutkimukseen, s. 126-147.

Oppimateriaali:

N. Smart, Uskontojen maailma.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot ja kirjallisuus tentitään.

708110A: Yleisen teologian seminaari, 10 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay708110A Yleisen teologian seminaari (AVOIN YO) 10.0 op

Laajuus:

10 op

Toteutustavat:

Yleisen teologian seminaari (24h). Seminaari edellyttää intensiivistä työskentelyä.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Seminaarissa laaditaan seminaarityö opiskelijan vapaasti valitseman teologisen oppiaineen alalta. Ennen esitelmän valmistamista opiskelija laatii aiheestaan tutkimussuunnitelman. Seminaarin suorittaminen edellyttää opiskelijalta aktiivista läsnäoloa.